

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

ILLUSTRERAD TIDNING
GRUNDLAGD AF
FÖR KVINNAN OCH HEMMET
FRITHIOF HELLBERG

HUFVUDREDAKTÖR OCH ANSV. UTGIFVARE: JOHAN NORDLING.

SVERIGE PÅ OLYMPISKA SPELEN

FÖRSTA SERIEN. ÖFVERST AFBILDNING AF DE OLYMPISKA SPELENS MEDALJER, DÄRUNDER 1. GRUPPBILD AF DE SVENSKA GYMNASTER SOM SKOLA AFRESA TILL LONDON I. MIDTEN LEDARNE: KAPTENERNA NERMAN OCH WALLENIUS. 2. KRONPRINSEN OCH PRINS KUNI AF JAPAN ANLÄNDA TILL SÖNDAGENS UPPVISNING I IDROTTPARKEN. 3. TRUPPENS INMARSCH. 4 O. 5. FRISTÅENDE RÖRELSE. 6. ARMHÄFNINGAR PÅ BOM. 7. HOPP. FOTO FÖR IDUN AF A. BLOMBERG.

DE OLYMPISKA SPEL, som i medio af denna månad komma att äga rum i den engelska världsstaden, erhålla till följd af sin internationella karaktär en omfattning som torde göra dem mera imponerande än alla hittills afhållna världstävlingar på sportens och idrottens områden. De skola tillika omgivas af en glänsande inramning, i det spelens stadion är förlagd till den stora engelsk-franska utställning, som nyligen, vid presidenten Fallières besök, öppnades i London. — Vi meddela å föregående sida åtskilliga bilder från söndagens lyckade gymnastikuppvisning i Idrottsparken af den svenska gymnasttrupp, som vid spelen skall demonstrera den ryktbara svenska gymnastiken. Uppvisningen bådade synnerligen godt för våra landsmän. Tillika äro vi i tillfälle återgifva de af mr Bertram Mackenall modellerade pris- och minnesmedaljerna för olympiska spelen.

Ena sidan af hvarje medalj är afgjort brittisk till karaktär och utseende. Denna sida kommer att användas uteslutande för olympiska spelen 1908. Den andra sidan, som på hvarje medalj är af allmänt och beständigt intresse, kommer att blifva standardtypen för dylika medaljer vid alla olympiska spel i framtiden, hvar än de komma att hållas.

Landtlig visa.

*JAG ÄR EN boren man af lust och strider
med rot i bygdens mylla, fet och god.
Jag är en drömmare af gamla tider,
af starka släkter och af bondeblod.*

*Min hand är sträf, ty den är gjord för plogen,
och mina later ha en bondes skick.
Min bec' sömsstövvel trampar tungt i skogen
på öde stigar, där min fader gick.*

*Min stam har djupa, vidtomvuxna rötter,
min krona grönskar och ger nya skott,
och jag står stark på gammalsäkra fötter,
som vid en storm ta bättre fäste blott.*

*Och vammalsklädd och rund och röd om kinden
min sångmö sitter vid min spiselhäll.
Ett bygdens barn, som lekt inunder linden
och vuxit vackert vek på fält och fjäll.*

*Och skogens friska doft i hennes kläder
är mig långt bättre än en fin parfym.
Och foten döljer sig i barkadt läder,
och hemväfdt huckle saknar prål och plym.*

*Och hon är enkel som en bondes kvinna
med stadig barm och sol i ögonvrån,
och hennes flinka fingrar kunna tvinna
in äkta guld i grofva ullgarnstrån.*

*Snart följas vi på väg, som fjärran drager
mot diktens ängder på vårt enkla vis.
Och själfva fläta vi en dag vår lager
af hedens ljung och skogens lingonris.*

HJALMAR WALLANDER.

FRI KÄRLEK OCH NOBEL KÄRLEK.

I.

HVAD LIGGER VÄL i begreppet "fri kärlek" enligt modern tolkning? — Enligt deras mening alltså, som vilja se något godt och vackert och eftersträfvansvärdt i dessa båda begrepp förenade? —

För att besvara denna fråga på det för den moderna strömningen fördelaktigaste sätt, så lämna vi tillsvidare all ful och rå och simpel kärlek ur räkningen, liksom vi ock taga friheten i den vackra betydelse den i vår tidsålder har i sådana sammansättningar som "en fri man", "en fri medborgare". Det betyder politiskt och socialt: sin egen herre och ingens slaf och betraktas med rätta såsom en heder och en lycka. Det betyder en, som har rätt att handla efter sin bästa öfvertygelse och hvarken behöfver sälja eller kväfva den. Det betyder en lycklig människa och en aktningvärd människa.

Politisk och social heder och personlig lycka och själfständighet, det är hvad som tillkommer en fri man, en fri medborgare.

Är det nu deras mening, som kämpa för "fri kärlek", att denna på sitt område har att erbjuda ett liknande mått af heder, lycka och själfständighet? — Utan tvifvel är detta deras mening, men de ha synbarligen icke tänkt tillräckligt djupt öfver kärlekens väsen, då de icke varseblifvit, att kärleken, om den är verklig, är oförenlig med begreppet frihet, att en ädel, stor och djup kärlek finner sin lycka just i sin ofrihet. I samma stund ofriheten kännes som en olycka, då är kärleken icke längre hel eller fullständig, då är det inte friheten, som brister, utan kärleken.

I samma stund friheten sättes såsom norm för kärlekslycka och kärleksheder, då sänkes begreppet kärlek till en nivå, där känslor och handlingar icke förtjäna att nämnas med detta namn.

Det finns abnorma vrångbilder af kärlek och det finns klumpiga efterapningar, och dessa behöfva för att icke röja sitt falska ursprung friheten såsom en reträtt, likasom en betjänt, som slagit ihjäl sin herre och stulit hans adelsbref, alltid behöfver en öppen dörr för att kunna schappa, om slumpen hotar att afslöja hans bedrägeri.

Om vi låta förleda oss att sätta frihet såsom appendix till kärleken, då handla vi lika ovederhäftigt, som om vi hyllade en sådan äfventyrare och tillerkände honom den heder han falskeligen tillskansat sig, fastän vi anade hans oredlighet.

Ty, kort sagdt, "fri kärlek" är förfalskad kärlek, en äfventyrare, som prålar med ett stulet namn.

En kärlek, som fordrar frihet att komma och gå, som är *ingens slaf* och *sin egen herre*, obunden af *ekonomiska* och *sociala* hänsyn, obunden till och med af sina egna konsekvenser, den har ej rätt till namnet kärlek, äfven om

den i yttre åthäfvor så väl efterhärmar kärlekens väsen, att den icke förräder sig på annat sätt.

Ett allt för lågt tillskuret kärleksideal preparerar ovillkorligen ett samhälle för social undergång och en individ för moralisk.

Samhällets hälsa liksom individens växt måste byggas på en okufvad sträfvan att nå det högsta. Skulle vi gå in på att — såsom fru Stéenhoff och med henne liktänkande nu föreslå — proklamera ett kärleksideal, som hvilken stypare som helst kan nå genom att endast följa sin egen lust och sin egen nyck, så skulle vi handla såsom den trädgårdsmästare, hvilken för att slippa att nedlägga möda och arbete på sin trädgård proklamerade, att alla växter, som sådde sig själfva i trädgården och växte utan ans och vård, skulle upphöjas till heder och rang af äkta trädgårdsväxter.

Skulle vi sänka kärleksidealet, så fordrar konsekvensen, att vi också sänka idealen för heder och redbarhet så långt ned, att det kan nås äfven af de svagaste. Och så vidare på alla områden.

Men anhängarne af fri kärlek mena nog ej, att denna fria kärlek skall vara idealens död, utan snarare tvärtom: att kärleken, frigjord från alla materiella hänsyn, skall lyfta sig till en högre plattform, än där den nu dväljes. Det skulle kanske kunna vara så, om icke hela vårt lif vore en väf, i hvilken det ideella bildar varpen och det materiella inslaget. Endast genom en harmonisk öfverensstämmelse mellan båda vinner livets väf styrka och skönhet.

Vi skola se praktiskt på detaljerna och klargöra för oss, i hvad mån "fri" kärlek är genomförbar, om vi nämligen med kärlek verkligen mena "kärlek" och icke blott "sinnlig lust".

Vi vilja icke förneka, att sinnlig lust ingår som en del af kärleken och har sitt berättigande såsom ett moment däri, men vi måste ovillkorligen taga afstånd från den uppfattning, som vill sätta sinnligheten såsom kärlekens a. och o., dess grundval och ändliga mål.

Äfven ganska svagt moraliskt utvecklade individer skola kunna vitsorda, att den sinnliga sidan af kärleken endast behärskar en bråkdel af deras lif, och ju högre vi komma i utveckling, desto mindre kan detta moment ensamt afgöra öfver oss.

Kärleken mellan man och kvinna i sin högsta form är säkerligen sammansatt af en hel serie moment, som hvar för sig är af lika stor betydelse för individernas lycka och samhällets bestånd och harmoniska utveckling som detta enda, som af den fria kärlekens moderna apostlar nu upphöjes till rang af kärlekens kärna

"Kärleken söker icke sitt och kärleken vänder icke åter." Aldrig har kärleksidealet tecknats klarare och skarpare än i dessa enkla ord, som stått genom årtusen.

När ni härnäst köper skodon begär då att få se

Profva dem och öfvertyga Eder att de göra skäl för namnet "Damernas favorit".

VICTORIA-kängor säljas i finare skoaffärer öfverallt — i alla moderna färger och skinnsorter, till populära priser och tillverkas af Ludvig Traugott, Stockholm.

Den utvecklade kärleken, sådan den faktiskt existerar i vår tid och praktiseras af miljoner, har ett moment af godhet och välvilja för den älskade och ett annat moment af jämlikhetssträfvan, som gör hvarje tanke på ekonomisk och social frihet i kärleken till en orimlighet.

Det obetvingliga behof, som hvarje älskande känner, att bereda den älskade det högsta mått af glädje och lycka, som ligger inom räckhåll, och att så långt som möjligt utjämna hvarje skiljaktighet, fylla hvarje klyfta emellan sig och den älskade, skall aldrig hvarken genom sed eller lag kunna bekämpas. Ett tredje moment i kärleken är mottagandets glädje. Att gifva och att mottaga och att utjämna alla olikheter, det ligger i kärlekens natur.

Att under sådana förhållanden göra kärleken ekonomiskt "fri" är en orimlighet, utom i de ytterst sällsynta fall, då båda äro så ekonomiskt likställda att gifvandet blott blir ett byte.

Förkämparne för den "fria" kärleken peka fram mot det socialistiska samhället och säga: där blifva alla ekonomiskt likställda och där behöfver intet gifvande äga rum, där arbetar ingen för den andre, utan alla för alla.

Om ett sådant samhällsskick låter förverkliga sig, hvilket må lämnas därhän, så är det dock för tidigt att inrikta vårt kärleksideal därefter och sålunda förlora kontakten med verkligheten.

Hela vårt moderna samhällslif är så sammanflätadt med vår ekonomiska situation och styrka, att ett kärleksband, som icke innesluter äfven ekonomisk likställighet och samhörighet emellan de båda, som älska hvarandra, endast kan förekomma såsom undantag.

En ekonomiskt fri kärlek såsom regel är ogenomförbar. Vi tänka oss en kvinna, som lefver på sitt eget arbete. Hon älskar och hennes kärlek är ekonomiskt "fri", hon ger icke och tar icke emot materiella värden.

Den manliga parten lika litet, de dela icke hem, de dela icke arbete, de arbeta icke gemensamt, de spara icke gemensamt, utan hvar för sig.

Jag skall icke uppehålla mig vid, att denna brist på gemensamhet synes mig dödande ledsam och innehållslös, detta kan ju vara individuellt, men jag vill påpeka, att ekonomiskt fri är ändock ingendera, eftersom de taga hvarandras tid, hvarandras intresse och hvarandras själ, och för människor som lefva på sitt arbete är tiden, den intellektuella kraften, det intensiva intresset lika verkliga ekonomiska värden som de penningar, som frambringas genom samverkan af kraft, intresse och tid.

Det är en otvifvelaktig sanning, att stora och väsentliga brister vidlåda vår ekonomiska äktenskapslagstiftning, och att dessa brister äro ägnade att inverka menligt på själva kärleken, dess ärlighet liksom dess bestånd, men därmed är icke bevisadt, att ett absolut särskiljande af kärlek och ekonomi skulle vare sig trygga kärleken eller förädla den.

Det mest förädlande momentet i kärleken är osjälviskheten, ömheten för, omtanken om och arbetet för andra, framför allt den älskade. En kärlek, som endast har egen lycka och njutning som mål, kan omöjligt verka förädlande, utan drar nedåt. Men i vår tid, då hvarje vår rörelse, vår handling, alla våra steg äro betingade af ekonomiska förhållanden, hur skall man där kunna ställa sin kärlek utanför ekonomiens rayon? Hvilket tvång skulle kunna bli olidigare än ett obligatoriskt särskiljande på ekonomi och kärlek? Lika naturligt som det är, att två människor, som älska hvarandra, hafva allt gemensamt och dela allt, ekonomiska fördelar lika väl som ekonomiska svårigheter, lika olidligt och orimligt skulle det vara, om vår kärleks

nobless fordrade, att en man och kvinna, som älska hvarandra, icke skulle få blanda in ekonomien i sitt förhållande, på det ingendera måtte frestas att göra sig ekonomisk fördel af sin kärlek.

Den, som tror sig genom proklamerande af sådana åskådningar kunna höja kärleken och förhindra att kärlek säljes och köpes, far förvisso vill. De människor, som äro nog oärliga att hyckla kärlek för ekonomisk vinning, och de som äro så litet idealistiska, att de sätta ekonomiska fördelar högre än kärleken, de äro också oätkomliga för den förädling, som skulle ligga i ett tvångsskiljande på ekonomi och kärlek. För andra med rena motiv och ädel vilja måste teorien om en "fri", af ekonomiska förpliktelser "oberoende" kärlek ovillkorligen blifva en väg nedåt till själfviskhet, pliktloshet och ytlighet.

Vårt medlidande med dem, som utestängas från kärleken af ekonomisk maktloshet, måste söka andra vägar att hjälpa.

Nivellerings- och nedskärningsmetoden är den sämsta af alla, om ock dess logik är förrädiskt bevisande och enkel: alla kunna icke skaffa sig en ekonomiskt tryggad kärlek, därför böra alla sätta kärleken utanför ekonomien; många missbruka kärleken såsom förvärfskälla, därför skall hvarje förvärf i samband med kärlek anses förnedrande.

Lika gärna kunna vi säga:

alla kunna icke hålla sig hela och rena, därför är det allas plikt att vara trasiga och smutsiga; eller:

alla kunna icke sälja och köpa ärligt och redbart, därför skall ingen ha rätt att köpa och sälja;

eller också:

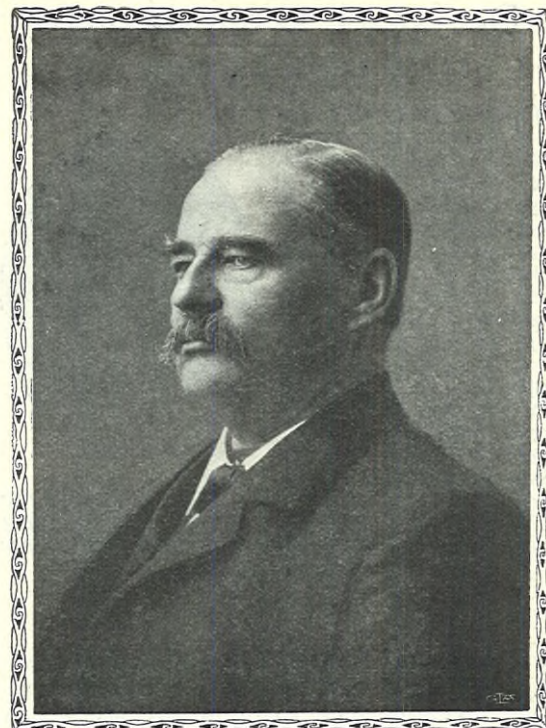
en stor del människor kunna icke hålla sig till sanningen; det är hårdt för dessa att känna sin underlägsenhet; låt oss därför afskaffa sanningen såsom dygd.

Fastän det finnes människor, som icke mäktat en "nobel" kärlek, d. v. s. en trofast och osjälvisk kärleksvilja, som stolt bär de konsekvenser den själf skapat, må vi akta oss för att afskaffa denna kärlek såsom otidsenlig och upphöja de nyckfulla, godtyckliga och grunda känslor, som rymmas inom begreppet "fri kärlek", till extra uttryck för tidens anda. Det är en blodig orättvisa mot det bästa i tiden.

En ungdomlig lärareveteran.

DET ÄR OSS ett nöje att i dag kunna bringa bilden af en förtjänstfull och representativ medlem af vårt lands utmärkte och pliktrogna folkskollärarekår, en man som nu efter en långvarig och betydande gärning i uppfostrarens kall går att njuta sitt otium cum dignitate.

FOLKSKOLLÄRAREN P. LAGERBLAD å Tumba bruk i Botkyrka, hvilken nu den 1 juli afgår med pension från sin lärarebefattning vid riksbankens pappersbruks folkskola, kan se tillbaka på en lång tjänstetid, nämligen 42 1/2 år, däraf 39 1/2 vid Tumba. Detta oaktadt lämnar han sin befattning med obrutna kropp och själskrafter. Vid sista examen den 15 juni var hr L. föremål för hjärtliga hyllningar och tacksamhetsbetygelser från f. d. och n. v. elever vid skolan, hvilka öfverlämnade vackra minnesgåfvor, samt skoloråd och lärarepersonal inom distriktet. Skolrådets ordförande kyrkoherden

FOLKSKOLLÄRARE P. LAGERBLAD.

V. Hedberg frambar i väl valda ordalag skolrådets och församlingens tack till den högt värderade läraren för den betydelsefulla insats han genom sin mångåriga lärareverksamhet gjort i samhället. På eftermiddagen uppvaktades hr L. med familj å sitt nya vackra hem å Tuna gård af sina kamrater inom socknen. En subskriberad minnesgåfva öfverlämnades som synligt uttryck för kamraternas känslor.

Hr Lagerblads duglighet har vid flera tillfällen tagits i anspråk för olika offentliga uppdrag. Åren 1873—81 var han på förordnande af dåvarande folkskoleinspektören lektor G. Schotte föreståndare och hufvudlärare för en af Stockholms läns landsting vid Tumba anordnad seminariekurs för utbildande af småskollärarinnor inom länet. Ett stort antal lärarinnor, hvaraf åtskilliga ännu tjänstgöra i skolan, fingo här sin utbildning för kallet. I början af 1890-talet var han ledamot af den kommitté, som hade i uppdrag att afge betänkande och förslag om och på hvad villkor statsbidrag må kunna lämnas till aflönande af vikarier för folkskolans lärarepersonal vid sjukdomsfall.

Lifligt intresserad för och öfvertygad om betydelsen af lärarekårens sammanslutning har han kraftigt medverkat vid bildandet af Södertörns lärareförening och Södermanlands lärarekårs sjukhjälpsförening, inom hvilka båda han är ordförande sedan många år. På hans initiativ gjordes för några år sedan framställning till skolråden inom Södermanland, att dessa måtte bidra till småskollärarinnors inträdes- och årsafgifter i nämnda sjukförsäkring, och detta med den framgång, att föreningens numerär stigit till inemot 200. Ett stort antal medlemmar, särskildt lärarinnor, hafva under årens lopp sålunda erhållit en välbehöflig sjukhjälp. Inom sin kommun innehar hr L. många förtroendeuppdrag. Han är sedan många år ledamot af kyrko- och skolrådet, ordf. i kommunalstämman m. m. Medlem af Stockholms läns landsting, valdes han sistliden höst till dess revisor.

Hr L. är född 1843 i Linnés hemsöcken Stenbrohult, där fadern var skollärare och klockare. Efter att i Växjö aflagt organistexamen 1861 och lärareexamen 1865 tjänstgjorde han som lärare i Växiö landsförsamling, tills han 1868 valdes bland 60 sökande till lärare vid riksbankens folkskola å Tumba bruk.

—N.

Barngarderoben är en svensk upplaga af den enda i utlandet existerande tidningen i denna bransch och står i förbindelse med kontinentens förnämsta barnklädersaffärer och erhåller från dem rikhaltiga mönster till allt hvad som hör en välförsedd barngarderob till. Tidningen är också tongivande på sitt område samt utgifves på flere språk och i kolossala upplagor.

Barngarderoben

Pris för helt år 3 kr., halft år 1: 60 kr.
Lösnummer 30 öre.

Barngarderoben utkommer med ett rikhaltigt illustrerat nummer i mån., åtföljdt af en dubbelsidig mönsterbilaga med en mängd tillklippningsmönster. Den bör sålunda blifva af ofantligt värde för hvarje moder, helst som den därjämte lämnar henne en god hjälp med barnens sysselsättande, och gifver mer än tillräcklig ersättning för prenumerationspriset.

Det stora skeppsbrottet.

Af Hilma Söderberg.

DA VI NYLIGEN togo fram ur manuskript-förrådet en novell af märket Edvard Vik, tyckte vi oss förmärka att denna pseudonym, som flere gånger signerat skisser i Iduns spalter, i piktur och i skrif-sätt för öftrigt företedde bestämda likheter med en af våra unga författarin-nor, som först helt nyligen afkastat sin anonymitet. På vår förfrågan erkände också fröken Hilma Söderberg, att hon var identisk med signaturen Edvard Vik och lämnade oss benäget sitt tillstånd att yppa den hittills så väl bevarade hemligheten och med hennes namn signera denna välskrifna novell från hennes anonyma period.

OM JAG KUNDE förstå hvilken hemlighetsfull makt det är som drar mig till henne. Det förefaller mig som om det måste vara något — något mer än slunpen, som låtit mig dagligen se henne gå förbi mina fönster, som låtit mig träffa henne i sällskapslifvet upprepade gånger, som arrangerat det så, att hennes far är min, jag kan ju säga, underordnade.

Jag borde kanske bespara mig besväret att grubbla öfver denna "hemlighetsfulla makt". Den är säkert af högst enkel natur. Jag börjar bli gammal — och hon är ung. Inkarnationen af den skäraste ungdom är hon. Och hvilken trollkraft ligger ej i det unga! Det är lifvet, och den som älskat det lika lidelsefullt som jag, den klänger sig fast vid det — när de gråa håren komma — med en känsla som kanske, trots riktiga fonder af världsförakt och trött skepticism, snuddar vid en slags krampaktigt förtviflan. Vi bestå af besynnerliga blandningar, och därför skärpa vi hörseln, när hoppet i vårt innersta hviskar, att vårt eget lif och vår egen ungdom skola förlängas, om vi tillföra oss hvad som är ungt.

Detta är kanske tydligt nog skrifvet. Men jag kan ju pranta ned det ännu tydligare: För mig skulle det kännas som att börja ett nytt lif, om jag vann Carola Reuter till hustru. Och dissekerar jag mig samvetsgrant, så är det som om jag hufvudsakligen längtade efter detta nya lif — flickan själf kommer i bakgrunden. Men jag vet ju på samma gång att ingen annan än hon skulle vara mäktig att skänka mig det efterlängtade. Hon är den enda, som det heter.

I morse upptäckte jag tre hvita strån i mustaschern. Det gick an så länge det endast var håret.

29 nov.

Ja, om jag på allvar skulle börja öfvertänka hvilka utsikter jag har. "Utsikter" — ett betydligt komiskt ord. Det är visst första gången jag gjort det till föremål för ett begrundande. Ty fantasierna, som sysselsatte mig i min ungdom, kunna väl knappast räknas. Jag kommer ej ens ihåg dem nu.

Ginge jag upp och talade vid hennes far, finge jag otvifvelaktigt ja ögonblickligen. Och modern instämde — hon behärskas starkt af fåfånga, denna planta, som ingen ypperligare jordmån finner än småstäder. Båda föräldrarna styra visst hus och famijlj på det i sotdödens tid beprisade gamla sättet: det despotiska. Och jag djärfves betvifla att despotismen hör till det upplysta slaget.

Men hur går det, ifall jag endast talar vid flickan själf? Ty något annat kan ju inte ifråga-

komma. Hon rodnar visserligen ett grand, då hon möter mig, men detta förmodligen därför, att hon har ytterst lätt för att rodna — hennes hy är som en äppelblomma. Naturligtvis har hon aldrig haft den aflägsnaste tanke på att gifta sig med en herre, som hon halfvägs niger för. I det hänseendet intar säkert den lille löjtnanten, som går förbi här, en vida förmånligare ställning än jag.

Jag undrar om ej mitt allra första steg bör gå ut på att bibringa henne den uppfattningen, att jag är en helt vanlig ogift herre och hon en ogift dam. Och att hon fördenskull bör dra vissa slutsatser eller åtminstone uppställa vissa premisser...

Lilla Carola! Jag skulle göra ditt lif så ljust — skulle göra allt hvad som stod i min makt för att få det ljust, menar jag. Mer står det ju ej i en människas förmåga att lofva. Och så lofvar jag att emellanåt ligga på knä framför dig och kyssa dina händer. Om nu den hyllningen har någon ljusbringande förmåga! Passusen här ofvan, den om knäfallet, är visst synnerligen gammaldags romantisk. Jag kan ej påminna mig ha träffat på den i den nutida skönlitteraturen — det lilla jag läser af den. Men eftersom den uttrycker en nutida mänsklig känsla — jag har verkligen erfarit hvad jag skref — så har den ju sitt *raison d'être*. Det gammaldags romantiska är kanske lika sant som det modernt realistiska; det är ju så att sanningen alltid ligger i midten.

2 dec.

I går var här Oscarsbal. Och fast jag inte dansar, var jag där — å ämbetets vägnar, som termen lyder. Men jag såg henne dansa och det var nog.

Jag kände i går förfärande tydligt, att jag var på väg att bli gammal. Och jag kände också hur hvarje nerv protesterade, satte sig i motspijarn. Jag måste förhindra vidare framfart af det som hotade. Jag ville ej låta lifvet glida undan mig, innan jag ännu lefvat.

Hur pass dåraktigt är detta tal manne? Kunna åren hindras från att komma! Nej, inte åren men mycket annat. Åh, hvad är det som har gripit mig! Det kunde ha liknats vid skräck. Det är som om det reste sig bölja på bölja inom mig — af hvad kan jag knappast säga.

Förutom mycket annat fick jag i går också smaka på hvad afund vill säga. Jag afundades alla somingo dansa med henne, ta den mjuka, ljufva gestalten i sina armar. Jag misströstar om att jag lyckades dölja mina mindre vänliga känslor mot dessa herrar. Notarien Wærn fick till och med uppbara en del i dag — jag ertappade mig i förmiddags med att tilltala honom med en högst barsk röst.

Hvarför ignorerade jag egentligen konsten att dansa i min ungdom? Den kunde nu annars ha hjälpt mig ett stycke på väg. Nu fick jag ju icke tillfälle till mera än en knapp hälsning.

David Troili var däruppe. Man var förklarligt nog rätt intresserad af honom. Dagbladets nye ägare och redaktör, radikalismens fanbärare i vår stad. Mer än tjugu år var det sedan vi två sist sågo hvarann; vi, som en gång i tiden tillsammans dyrt och heligt svuro att axla samhällsförbättrarnes röda kappa och kämpa för rättens och frihetens sak, äfven om vi skulle stupa i kampen. Man var ung de åren.

David Troili har försökt hålla hvad han lofvade. Och lifvet har ändå farit skonsamt fram med honom. Han lär vara halft förmögen, ser betydligt yngre ut än jag, och har en hustru, som är charmant trots filosofie doktorstiteln och fyra pojkar.

Han dansade. Det gjorde han ej under Uppsalatiden. Jag blef onekligen slagen med en viss häpnad. Han dansade förstås endast med sin fru, men synen föreföll mig ändå en smula pittoresk.

Han låtsade ej se mig. Orsaken kunde ju vara de tjugu årens skilsmässa. Men eljes räknas jag väl också i hans ögon till de döda — jag svek ju min fana.

Jag i min tur låtsade som om det var i går vi sist träffats och uttryckte min glädje öfver att se honom dansa. "Det gjorde du aldrig förr i världen — det är roligt att se hur människorna förändras till det gladare." Han smålog och presenterade mig för sin fru, hvarpå vi alla tre kände oss som gamla goda vänner och funno att vi hade en hel del att tala om.

Ständigt nya upptäckter! Jag har visserligen suttit och skrifvit om David Troili, men jag märker att det är en annan jag haft i tankarna. Vore jag poet, skulle jag skriva vers till hennes ära, besjunga hennes blå ögon, hennes unga, skära charm... Hur skulle de icke förändras, de ödsliga kalla rummen i detta gamla kråkslott, om hon ginge härinne. Hvilken sol och glans skulle ej komma hit in! Jag längtar, längtar...

Jag undrar hur hon är. Lik unga flickor i allmänhet? Skada att jag är ganska renons på kunskap om hur unga flickor i allmänhet äro. Om ändå böcker kunde ge mig någon anvisning därpå! Jag minns en bok jag läste i min ungdom. Gerda hette den unga flickan, som förelskade sig i hjälten. Så skulle också jag vilja bli älskad, tänkte jag då. Carola Reuter kommer säkert aldrig att älska mig på detta vis. Om hon nu kommer att älska mig något alls!

10 dec.

Nu tänker jag på henne både dag och natt. Det är som om jag vore förhaxad. Jag kan ibland frysa af förskräckelse vid tanken på, att jag kanske skall framlefva hela mitt kommande lif utan henne. Detta är ju kärlek. Den har fått mig i sin makt så som jag aldrig ens drömt om. Hur skall det gå? Jag har ju inte den ringaste förvissning om att jag betyder något för henne.

11 dec.

I går var jag tillsammans med henne på en middag. Men som jag måste föra värdinnan till bordet, var det ett godt stycke mellan mig och henne. Hon satt vid nedre bordsändan med sonen i huset, en typisk fjant. Något vidare intresserad såg hon ej heller ut, gudskelof. Hon hade en ljusblå klädning och skära blommor i skärpet. Senare fick jag tillfälle att spåka med henne. Vi talade mest om Cyranoföreställningen. Hon var mycket förtjust och det visade äfven jag mig vara, något som tycktes glädja henne.

Hvad kärleken ändå är för en underlig företeelse. Hvarför har jag ej lika gärna kunnat förälska mig i fröken Schotte — denna förbluffande intelligent skönhet? Eller i Valter Sternhagens syster? I jämförelse med dem blir väl Carola Reuter ett litet flickebarn utan någon vidare betydelse, en söt och rar tös, som dansar och roar sig utan att en enda sekund låta något, som kan kallas världsgåtor och världsfrågor, få rum i sin hjärna.

Och ändå är hon så oförlikelig...

(Forts.)

Skönhet är makt.

För hvarje dam torde det vara af största intresse att taga kännedom om sättet för en rationell hudvård. Detta tillfälle gifves i de värdefulla praktiska råd som erhållas uti vår stora bok afhandlande **Skönhetens hemlighet**. Boken erhålles gratis och franko. Tillskrif oss i dag.

Parfymeri Louise, Stockholm.

HOS HERTIGPARET PÅ STENHAMMAR.

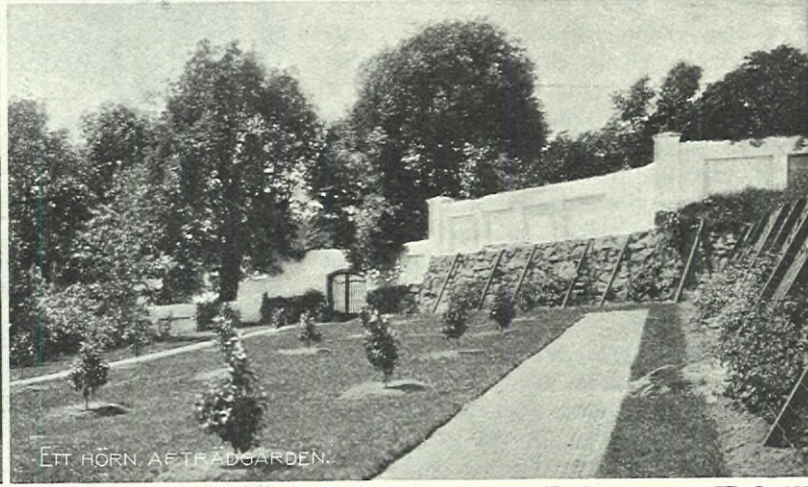
DE GAMLA SVENSKA herregodsens äro i de flesta fall knutna vid vårt lands historia, genom insatser deras ägare gjort i vår odling, och det vackra Sörmlandsgodset Stenhammar utgör som bekant intet undantag härifrån. Det har gamla anor, som gå tillbaka ända till slutet af 1300-talet då Laurens Birgersson (Lilje) innehade egendomen Stæthammar eller Stædhammar.

Sedermåra kom det att tillhöra släkten Rosenhane. Riksrådet Johan Rosenhane, broder till skalden Gustaf Rosenhane, uppförde i midten af 1600-talet det delvis ännu kvarstående slottet. Fränden senaste ägaren landshöfdingen friherre R. von Kræmer har det nu som känt som gåfva öfvergått till vårt furstehus för att disponeras af det sörmländska hertigparet som sommarboning.

VY FRÅN UTSIKTSFÖRNET.

ETT HÖRN AF TRÄDGÅRDEN.

DET ÄR EN obeskrifbar ljuslighet för den i månadstal på sina rum innesittande stockholmaren att en solig sommardag komma direkt ut på landet. Till en början kanske man "skäms högaktningfullt", för att låna ett uttryck af en känd författarinna, man har till hälften glömt bort, hur de olika trädslagen se ut, man är främmande för ängsblommornas enkla fägring, för bondgårdarnes rödfärgade idyller och för det obundna naturlif, som är tillfinnandes rundt omkring en. Men det dröjer ej länge, förrän begreppen klarna och man erfar ett oändligt välbehag att äntligen ha sluppit loss ur stadens stenarmar och känna moder jords andedräkt intränga i lungorna.

Och hvad är för uppsvenskens sinne mera vederkvickande än Sörmlandslandskapet med dess täcka, friska fägring, om hvilken kan sägas att den är en afspegling af det svenska söndagslynnets i dess bästa yttringar.

HÅLLEN.

Som barnen i sagan går den lössläppte stadsbon, hufvudyr af blomdofter, vågskvalp och fågelsång, fram längs den slingrande vägen, backe upp och backe ned, genom susande dungar af ek, björk, asp och al, där väldiga stenkummel ligga upptornade som efter ett krig mellan jättar, bara går och stirrar och känner sig glad och tänker på ingenting. Och hur han nu vandrar i den höglysande sommardagen, kommer han till en löfskogsklädd kulle, uppför hvilken vägen ormar sig mot ett slott med hvita murar, svarta tornspiror och skinande blanka rutor, och i det slottet bor en ung prins och en ung prinsessa . . .

Det forna von Kræmerska slottet Stenhammar, som prins Wilhelm och prinsessan Maria nu besittningstagit till sommarresidens, äger alltigenom kvar sin åldriga prägel, hvilket helt säkert

MATSALÉN.

RÖKRUMMET.

FRINSENS SKRIFFRUM.

LUZERN

o Förmäm vistelseort under sommaren. o
G:D HOTEL NATIONAL

Härligaste läge vid Vierwaldstättersjön.
Rum från 4 kr. • Ill. prospekt gratis.
Telegramadress: "National".

ökar behaget att bo inom dess murar. En viss modernisering har naturligtvis vidtagits, men den är gjord med all urskillning, och man märker, att släktled efter släktled lefvat sitt lif därute med gammaldags soliditet såväl i fest som i arbete.

Genom den terrassformigt anlagda trädgården, som omgifves af en dekorativ hvit mur, kommer man till hufvudtrappan och därifrån in i en i ljusa färger hållen hall, prydd med åtskilliga minnen från prinsens jakter samt för öfrigt smyckad med lefvande växter.

Till vänster om hallen ligger rökrummet, där särskildt ett stort fyrfat af mässing, en antik byrå och ett porträtt i olja af friherre Robert von Kræmer, Stenhammars forne husbonde, som skänkt slottet till fursteparet, tilldraga sig största uppmärksamheten. Innanför rökrummet befinner sig prinsens skrifrum med ekmöbel klädd med rödt skinn och med hvita tunna gardiner för fönstren. I denna del af byggnaden ligga äfven den tjänstgörande kammarherrns rum m. m.

Om vi nu vända tillbaka till vår utgångspunkt, hallen, ha vi rakt fram matsalen, möblerad med en enkel, treflig ekmöbel och det af stora kvaderstenar bestående golfvet täckt med en matta i gladlynta färger. Till höger om hallen befinner sig prinsessan Marias salong i empire och därinnanför hennes skrifrum, ljust och inbjudande med skrifbordet upptaget af diverse porträtt och skrifmaterial samt en bokhylla, på hvilken bl. a. den moderna svenska litteraturen är rikt representerad.

En trappa upp ligga hertigparets sängkammare, toalett- och badrum samt en hel del gästrum — allt hållet i ljusa delikata färger som det bör vara i ett hem för två unga makar, hvilka själfva befinna sig i sitt lufs leende försommar. Däruppe afslöjar sig äfven för besökaren den härliga utsikten öfver skog, äng och sjö, som förläna Stenhammar dess mångomtalade fägring.

Det var på själfva midsommardagen som det nyförmälda hertigparet tog sitt vackra sommarlott i besittning. Färden dit öfver Järna, Gnesta och Flen blef ett litet triumftåg till

följd af ortsbefolkningens lifliga och hjärtliga deltagande. Särskildt vid Flen togo sig festligheterna glansfulla uttryck. Perrongen var rikt dekorerad med flaggor, en skara unga damer bragte hertigparet vackra blomsterhyllningar och musik och sång aflöste hvarandra.

Hälsningstalet hölls af landshöfding Reuter-skiöld, som önskade de furstliga makarna lycka i sitt första hem och därjämte med en särskild hänvändelse till prinsessan Maria uttryckte den förhoppning, att hon i sin gemåls kärlek samt i provinsbefolkningens tillgifvenhet måtte finna rik ersättning för det fosterland hon nu i uppoffrande kärlek lämnat.

Prins Wilhelm tackade på sitt friska, okonstlade sätt för all denna hyllning, som lifligt glädde såväl honom som hans gemål, hvarjämte han uttryckte sin belåtenhet med att åter befinna sig bland sina kära sörmländingar i deras eget landskap. Det var ord, som framkallade ny förtjusning hos folkskarorna, och då prinsen och prinsessan stego upp i den med ett par kraftiga bruna hästar förspända vagnen, ekade nya hurrarop genom luften, näsdukar viftade, blommor regnade och allt var glädje och gamman.

Genom rader af tusen sinom tusen åskådare företogs så färden fram till slottet, hvarest mottagandet blef om möjligt ännu varmare och där Stenhammars inspektör, hr E. Karlsson, med några vackra välkomstord hälsade gårdens nya husbondfolk.

Det blef visserligen ej i lugn och ro, som de unga den första timmen fingo göra sig hemmastadda i det väntande sommarhemmet, ty folket ville också vara med på ett hörn, se och beundra. Man trängdes på gården, tryckte ansiktena mot fönsterrutorna och var idel öga och öra. Men någon misstämning öfver uppmärksamheten kunde ju ej komma i fråga, prinsparet blandade sig tvärtom med sitt folk, bjöd det på förfriskningar och utvecklade för öfrigt den hjärtligaste välvilja.

Som komplettering till dessa refererande text-rader meddela vi här en serie bilder dels från själfva slottet, dels från midsommardagens lifliga festligheter i den vackra sörmlandsbygden.

Foto för Idun af A. Blomberg.

UTEFTER hundra mil af våra svenska landsvägar har i dessa dagar folket varit samladt i täta led för att se på den stora automobiltäflingen "Sverige rundt", och hurraropen ha ljudit gladt och vänligt, näsdukarna ha viftat i liflig takt och vägarna betäckts med blommor, då de sex automobilerna ilat förbi under klingande horns signaler, med fyra svenska flaggor blåsande ombord och festligt smyckade med löfruskor.

Denna färd — den första i sitt slag i landet — har just nu blifvit avslutad och första priset har tillfallit dir. Iwan G:son Thisell i Stockholm och hans Horchvagn.

Våra unga damer börja, som bekant, att alltmåra ägna sig åt automobilsporten. Mycket ofta får man se dem som passagerare och ej sällan som förare, i likhet med männen oemotståndligt tjustade af nöjet att få färdas på detta snabba och moderna sätt. Därtill kommer för dem som ett ytterligare plus — den kvinnliga automobilträkten, hvilken en framstående engelsk tidskrift just i dagarna dekretat vara det enda nya och enda stilfulla mode, som under senare år framkommit. — I Svenska motorklubbens färd deltog från början till slut tvenne damer. Det var den svenska Scania-vagnen, hvars ägare dir. Janssen från Lund medförde sin fru och svägerska fröken Henriksson, och blefvo de båda glada skånskorerna snart allas favoriter. Litet hvar bland herrarna började så småningom att bryta på skånska, och en dag anordnades en "skånsk afton", under hvilken alla skulle tala skånska — med ett resultat som blef synnerligen muntrande. De som hade plats i Scania-vagnen blefvo mycket afundade, ty där var humöret uppe dagen i ända, och ville det sig väl, vankades det då och då en eller annan liten "boston" på landsvägen.

Bland de täflande befann sig äfven Elis Olson, den populäre skådespelaren, som gjorde färderna å sin endast sex hästar starka automobil af det franska märket Peugeot. Att hr O. lyckades komma fram till målet och klara alla maskinfel, svåra backar, hästar och kor samt hjulspår, i hvilka hans lilla vagn nästan försvann, var verkligen märkvärdigt och får nog till en del tillskrivas det briljanta täflingshumör, hvilket hr O. mobiliserat för färderna, och som gjorde honom och hans vagn ytterst populära ej blott bland automobilisterna, utan äfven i alla städer vi kommo till.

Förtjänt af att räddas från glömskan är O:s sextiotredje vits, hvilken affyrades på landsvägen till Åmål. Hr O. stod och reparerade sin Peugeot i sitt anletes svett, då en af de andra automobilerna susade förbi.

— Hvad är det? ropades från denna.

— C'est un peu schå! utropade hr O. gladt.

Färden började i Malmö, och den första dagen hann man på de präktiga vägarna genom Skånes böljande slätter till Hälsingborg, hvarefter man genombröt Hallandsås och i den ljusa kvällen rullade in i Halmstad. Andra dagen hade man nattstation i Göteborg, och den tredje nåddes sent omsider efter många äfventyr det idylliska Åmål, där automobilerna utsattes för ett sådant blomsterregn, att exempelvis Elis Olson och hans kontrollant sutto i vagnen till näsan begrafda i syrénér vid ankomsten till hotellet.

Nästa dagsmarsch förde automobilkolonnen till Karlstad och Filipstad, hvarest de vänliga värmländingarna ställde till fest för motormännen, hvilka lusteliga svängde kring med de för sin fägring bekanta Filipstadsflickorna. Sedan kom den värsta dagsfärden, hvilken gick till Falun på vägar, som äro kända i hela landet för sina fruktansvärda backar, och där befolkningen gör sig en god förtjänst på att hyra ut draglinor, block och hissar för att få fordon uppför. Automobilerna visade emellertid sin öfverlägenhet öfver alla andra landsvägsvagnar genom att med egna krafter och i god fart taga sig upp för desamma. Till och med lilla Peugeot klarade af denna vägbit på ett storartadt sätt, flygande som ett torr skinn utför backarna.

Sista sträckan var från Falun till Älfkarleö, dit målet var förlagdt, och den hundramila färderna avslutades med ett festligt midsommarsfirande, kring majstången hela den långa ljusa midsommarnatten med ackompanjemang af Älfkarlebyfallens eviga brus.

ERIK PALLIN.

Foto för Idun af Erik Pallin.

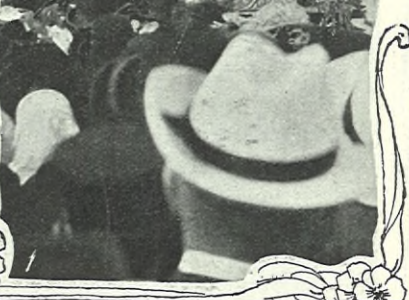

Midsommarens ungdomsmöten.

Verner v. Heidenstam talar vid ungdomsmötet på Omberg. Foto B. E. Nyström.

Bland de skiftande stämningar, som tillsammans bilda vår tid, är det väl knappast någon, vid hvilken man dröjer med så oblandad tillfredsställelse, som vid den nya rörelse, som dragit ungdomen, främst landsbygdens, med i dagens lif och kamp för att söka i rätt tid prägla de unga sinnena med varaktiga intryck af vår plikt mot vårt land och vår framtid. Det sedvanliga midsommarfirandet har nu fått en djupare innebörd, sedan i alla delar af landet skarorna flockas i tiotusental till ungdomsmöten med fosterländskt program. Utrymmet förbjuder oss att ge en fullständig redogörelse för den sistförflutna vackra midsommarhelgens möten, vi ha måst inskränka oss till att lämna bilder från två: det i Västergötland på Nolhaga vackra gård, där husfrun, den för ungdomsrörelsen varmt intresserade fru *Dagmar Lindström* ledt anordningarna, och den stora

1. STATSMINISTER LINDMAN TALAR VID HEMBYGDSFESTEN I DELSBO. 2. PRISTAGARE VID LÅT-TÄFLINGEN. 3. VID "DELLARNES" STRÄNDER. 4. FOLKLIF KRING MIDSOMMARSTÅNGEN. 5. VID NOLHAGA UTANFÖR ALINGSÅS. PLATSEN FÖR UNGDOMSMÖTET SEDD FRÅN NOLHAGA BERG. 6. LEKAR Å MÖTESPLATSEN. 7. NOLHAGAS HÄRSKARINNA FRU DAGMAR LINDSTRÖM. 8. NOLHAGA HERRGÅRD. 1-4, HELMER REHNSTRÖM FOTO. 5-8. KALEB TORIN FOTO.

hembygdsfesten vid de fagra Dellensjöarna i Hälsingland. Från det senare kunna vi meddela en bild af dess främste talare, statsminister Lindman, som med sin kraftiga värtalighet varnade för den trots talet om samling alltjämt härskande splittringens ande.

Samtidigt talade vid ungdomsmötet på Ombergs hjässa Verner v. Heidenstam, om det svenska och det utländska, ord, som genljudit

öfver landet, och bland talare å ungdomsmötet vid Siljan märktes flera kända namn, bl. a. professor Gustaf Cassel och författarinnan Hilma Söderberg.

Å flera orter såsom vid Nolhaga och Delsbomötet voro ungdomsmötena förenade med Konst- och Hemslöjdsutställningar.

Uppgif lifvidd (under armarne), midjevidd och kjollängd, erhåller Ni till Eder figur fullt tillförlitliga, moderna o. eleganta

Pappersmönster.

Erhållas omgående till nedanstående pris inom Sverige: Bluslif 40 öre, Kjolmönster utan släp 50 öre, Prinsessklädning 75 öre, Reformdräkt 75 öre, Barndräktmönster 50 öre, Kragmönster (Pelle- rin) 50 öre, Kappmönster 60 öre, Nationaldräktmönster 1 kr.

Expedieras portofritt inom Sverige om rekvisition åtföljd af likvid insändes till

Mästersamuelsgatan 43, Stockholm

Iduns Mönsterafd.

FRÅN DEN KVINNLIGA RÖSTRÄTTSKONGRESSEN I AMSTERDAM. I FONDEN AF SALEN PÅ PLATT-FORMEN STYRELSEMEDLEMMARNA: 1. FRÖKEN GINE KROGH (NORGE). 2. MRS FOSTER AVERY (AMERIKA). 3. MRS STANTON COIT (ENGLAND). 4. MEJUFFROW MARTINA KRAMERS (HOLLAND). 5. MRS CHAPMAN CATT (AMERIKA). 6. DR KÄTHE SCHIRMACHER (TYSKLAND). 7. MRS MILLICENT FAWCETT (ENGLAND). LÄNGST NER I HÖGRA HÖRNET SYNAS DE SVENSKA DELTAGARINNORNA FRU BRISSMAN, FRÖKEN HELLBERG OCH DR LYDIA WAHLSTRÖM.

Några intryck från rösträttskongressen i Amsterdam.

Bref från Iduns specielle korrespondent.

II.

AF DE UNDER KONGRESSENS sista dagar på programmet upptagna förhandlingar rörde den, som väckte mest spänning och undran, upptagande af mera än en rösträttsförening från hvarje land i Internationella Alliansen, hvilket hittills ej varit förenligt med stadgarna. Det torde bli en särdeles liflig debatt om saken, emedan olika föreningar för samma mål ej utan brytningar kunna uppstå i något land. Särskildt är det så fallet inom England, hvars rösträttsrörelse ju varit föremål för det lifligaste intresse inom Preussen.

Utom det äldre rösträttsförbundet "National Union for Womens Suffrage", väl inarbetadt och väl ledt under många års tillvaro, finnas trenne andra, och däribland de s. "suffragetterna", som anse att man numera bör framgå mera aktivt mot regeringen, i tvenne underafdelningar "Women's social and political union" och "Women's freedom league" med sitt särskilda klarröda märke, som till och med bars af Mrs Manson's åttaåriga dotter.

Dessa olika föreningar synas dock endast vara skiljaktiga ifråga om arbetsmetoderna, icke i fråga om rösträttsens utsträckning, men det finnes äfven en social-demokratisk sådan "Women's labour party", representeradt på kongressen af "skattevägrerskan" Mrs Dora Montefiore. Om nu något parti af liknande art medgäfvos inträde i Internationella Alliansen, skulle ovillkorligen den politiska neutraliteten vara förlorad. Trots denna och andra betänkligheter framlade dock Sverige, genom fru Anna Wicksell, ett detaljeradt och liberalt förslag att på gifna betingelser intaga flera än en rösträttsförening inom Internationella Alliansen.

Innan frågan upptogs till behandling, framkom emellertid och antogs inbjudning till kongress i London nästa år i april eller maj, emedan som vi hoppas tredje läsningen af

akten om kvinnornas rösträtt skall komma före i parlamentet i juni 1909, och emedan utomordentliga ansträngningar skola göras dessförrinnan af de engelska kvinnorna.

De hafva redan arbetat oförtrutet. Den äldre föreningen har bestått i mera än 40 år och användt alla lugna metoder för att tillkännage sin vilja och sprida upplysning därom, till dess äfven den nu tagit sin tillflykt till mera högljudd reklam och till medlet att uppsäga all tro och lydnad åt de partier, som svikit densamma. De andra, de som larma och ropa, de som tala, där det är förbudet att tala, de som tränga sig in i parlamentets heliga "lobby" och hos en minister t. ex., som mot fyra kvinnor omgaf sig med en vakt af sex poliskonstaplar, de som med glädje låta häkta sig och sätta sig i fängelse, emedan de därigenom bli martyrer för sin sak, de förbereda en het kampanj. Man märkte det på den gamla Mrs Despard, som med intensiv harm försvarade suffragetternas uppträdande, hvilket åtminstone skaffat dem en kvinnlig fängelseinspektris, något som ej fanns förut, och man hörde det med än mera visshet af Mrs Billington-Greig, som, ung och lidelsefull, med den vana folktalarinnans eftertryck och pondus och med extasens glöd i de stålblå ögonen fordrade kamp och åter kamp af kvinnorna, emedan intet annat tycktes kunna hjälpa dem. Det regnade blommor öfver henne, när hon slutat att tala på festen i Rotterdam, och hur strängt än den politiska neutraliteten må fasthållas och betonas i teorien, märker man dock att det lugna afbidandets tid är förbi och att en förskjutning åt vänster allt mera gör sig gällande.

Hvad själfva frågan beträffar, tillsattes en kommitté att utreda den och framlägga saken för kongressen i London nästa år. Och efter förslaget från Sverige, det enda detaljerade som framkommit, var det ej underligt att vår vär-

derade, tyvärr ej närvarande, ordförande, fröken Anna Whitlock, insattes däri jämte Mrs Millicent Fawcett, från landet med de flesta förningarna, och Mrs Chapman Catt själf.

På kongressen har upprepade gånger betonats och påpekats Sveriges utomordentliga organisation och den starka sammanhållningen inom dess landsförening, och vid de resolutioner som beslötos på kongressens sista dag erhöll vårt land de varmaste loford för sina kvinnors hedrande och storartade arbete under de sista åren, som icke kan undgå att snart skaffa dem den politiska frihet de åstunda. Utom de stora talen af de stora talarinnorna föreföll det också, som om särskild uppmärksamhet ägnades dr Lydia Wahlströms 20-minuters tal "Behöfver kvinnan särskild förberedelse för rösträtten?" Från många håll hörde man, af dem som icke blott fäste sig vid talarinnor, som få röra sig med sitt eget språk, uttaladt intresse för det sakligt rikhaltiga, gedigna föredraget med dess omtalande af de sociala kurser, som i vinter hållits i Stockholm, och som verka nya, utom i Storbritannien, där något af liknande art synes vara jämnarigt ungefär med vår egen ägande kommunala rösträtt och därför påkallar lika liten uppmärksamhet som den.

På ett möte hufvudsakligen beräknadt för ungdom höll fru A. M. Holmgren ett af vacker känsla prägladt anförande om ungdomens plikt att lägga sten på sten, plank på plank till broar öfver klyftorna mellan de olika könen, mellan de olika klasserna, mellan de olika privilegierna inom samhället. Det var förträffligt, det korta föredraget, äfven om det ej nådde upp till dr Anita Augspurgs af hög och hvitglödande inspiration burna tal om idealens upprätthållande trots alla svikna illusioner, som världen och samhället måste bereda ungdomen. Och långt ifrån att sekulariseras hade kongressen denna gång fått ett nytt och värdefullt krafttillskott af olika länders religiösa kvinnor, som alla voro ense därom, att kvinnorna behöfde rösträtt och åter rösträtt för att kunna göra sin insats i lagstiftningsarbetet.

Från Danmark hördes fru Blauenfelds milda och intelligent bekännelse, att hon från att ha varit blind nu var seende, från Holland den förnämna grefvinnan von Hagendorps vittnesbörd, och under stormande bifall betygade miss A. Shaw med ojämförlig, obeskriflig klarhet sina humana, medryckande trossatser och fyllde den stora salens ekande rymd med sina, än af finaste humor än af själens högsta patos vibrerande ord om den Gud hon tror på, och som gaf kvinnan så väl som mannen plats i världens samfund.

Det är omöjligt att ens uppräknat namnen på alla dem, som från olika rasers olika länder redogjorde för rösträttsfrågans framsteg i sina hem. Men nästan hvar och en hade någon seger att förkunna, större eller mindre, eller något litet drag, som antydde att friheten var stadd i frammarsch, den frihet, som så många kvinnor i världen nu med längtande ögon, bedjande händer och brinnande hjärtan trängta efter. Det lönar ej nu längre mödan att påstå, att denna trängtan är obefintlig, därom, och om behovet af större frihet för kvinnan komma för många samstämmiga vittnesbörd från skilda delar af vår jord. Det löje, den ringaktning och det hån, vi rösträttskvinnor ha väckt, är också nu i godt aftagande och har till och med på somliga håll

DR ALETTE JACOBS.

Sveriges på en gång elegantaste och mest användbara modejournal för hemmen.

Iduns Modellkatalog

Fyra rikhaltiga säsonghäften årligen. Kolorerat omslag. Prenumerationspris 2.20 för helt år — 60 öre pr häfte.

Oumbärlig för alla sömmerskor och alla hem.

Nu är tid att prenumerera.

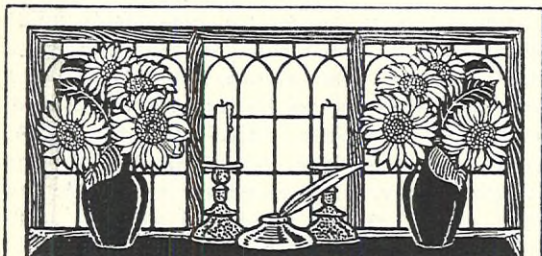
utbytt mot erkännande, något som med glädje och rörelse intygades af flera engelskor, när de berättade att hufvuden aktningfullt blottades för de kvinnor, som för sin goda saks skull gjort sig till vandrande affischer, s. k. "Sandwichmen".

På kongressens sista dag var afskedsmiddag med öfverväldigande blomsterprakt och frikostighet anordnad i Concertgelouws stora sal, och de egendomliga holländska hurraropen med deras något flöjtlika, kvittrande klang hyllade gång på gång dem, som ledt kongressen.

Och dagen efteråt var en härlig utflykt med båtfärd i sol och sommarfägring anordnad till och omkring Rotterdam. Men här, i Erasmus Rotterdams', humanistens, stad träffades vi af ett slag. Mrs Chapman Catt förkunnade med sorgsen häpnad det nya öfverväldet mot Finland, det som blott lämnat formen och skalet af friheten i konstitution och allmän rösträtt kvar. Hon höjde sig oväldig som en ängel i sin talarestol, förkunnade sorg, men bådade ock frihet till sist, lika säkert som att solen går upp, medan representanterna för de båda olyckliga landen, "Finland och Ryssland", fröken Furuhjelm och madame Mirowitsch, stodo hand i hand och förklarade sig beredda att sida vid sida stå fasta i sin öfvertygelse och sin vilja till frihet.

Intet svenskt öga var torrt då och för oss alla var det i sanning ett historiskt ögonblick. Alltid, alltid när jag tänker därpå, kommer jag att vara glad, att jag fått vara åsyna vittne därvid, och att jag till Sveriges alla goda, kloka och rättsinniga kvinnor fått rikta en uppmaning att stå starka och eniga i arbetet för den sak, som är densamma öfver hela världen, med samma invändningar däremot och samma höga, sköna mål, likställighet med mannen i samarbete för allt godt, i strid mot allt som förringar mänskligheten.

ELLEN WESTER.

FRÅN IDUNS LÄSEKRETS

Om skolhushåll i staden.

DÅ NEDANSTÅENDE fråga syns af ingående intresse ej blott för frågaren själf, ha vi härmed velat bringa den under ögonen på en större publik. Af samma skäl uppmana vi dem, som sitta inne med de lärdomar erfarenheten gifver, att yttra sig i ämnet.

VI BO PÅ LANDET och till hösten skola fyra, längre fram fem, af våra barn i en stad under en följd af år genomgå sko'or och kurser. Att inackordera dem alla faller sig alltför dyrbart och alla, som pröfvat, påstå att skolhushåll är förmånligare. Men några siffror har jag ej lyckats få. Skulle någon mor, som ordnat skolgången på detta sätt, vilja gifva mig upplysning, hur man bäst skall ställa det samt uppgöra konstnadsberäkning för allt: hyra, ved, inköp af möbler och sängkläder, lön för hushållerska, mat m. m. Själfr har jag icke tillfälle att lämna hemmet för att sköta skolhushåll, ej heller att månatligen öfverse detsamma. Endast potatis, rågmjöl och fläsk kan lämnas från hemmet. Äldsta "studeranden", 17-årig flicka, kan handhafva kassan. För utförligt svar vore synnerligen tacksam.

EN LANDTFRU.

HIRO SUYEHIRO.

En ny kandidat till världsskönhetspriset.

SOM BEKANT har Japan genom en af de ledande dagliga tidningarna i Tokio upptagit skönhetstävlingen för sitt lands kvinnors räkning med den öfriga världen och iscensatt en mycket vidtomfattande gallring för att finna den skönaste. bland de svartögda dottrarna af den uppgående solens land. Den sextonåriga *Hiro Suyehiro*, dottern till en högättad ämbetsman i Kinsin, har helt nyligen af juryn förklarats för Japans skönaste kvinna, af hvad anledning vi meddela hennes bild till jämförelse med de skönheter, som representera den ariska rasens kvinnor.

En hälsning från sagoön i öster.

FRÅN FRU ALMA ZETTERQVIST, den lilla duktiga svenska prästfrun på Runö, som redan förut glatt *Iduns* läsare nor med intagande skildringar från hennes mans och hennes eget verksamhetsfält i vår gamla svenska församling i Östersjöprovinserna, ha vi mottagit följande bref med begäran om plats i *Iduns* spalter. "Denna gång" — säger fru Zetterqvist — "är det egentligen en hälsning och ett tack till de unga flickor som samlat till vår kyrkobyggnad. De äro nu under ferierna spridda öfver hela Sverige och jag tänkte mig därför lättast nå dem genom ett bref i *Idun*. Det var också med anledning af min första lilla uppsats i *Idun*, som de först begynte sin insamling."

HAFSVINDARNA susa ljumma genom de doftande lönnarna och mörka ekarna.

Äppelträden blomma. Det är vårens och ungdomens högtid på Runö. Barn och blommor, hvita lamm och gula gåsungar, brokiga kalvar och lustiga fölungar vaggas och springa, dansa och hoppa och känna, att lifvet är skönt på denna lilla af Gud välsignade ö med dess mjuka, hvita strand.

Till och med vågorna skvalpa så sakta, som om de ej nådes störa friden och harmonien, ty vi vänta nu alla på Pingsthögtiden.

Och då! Tänk!

Då kommer den första hälsningen och det första besöket från Sverige!

Det går som en eld genom byn. "En båt med Sveriges flagga seglar under land."

Våra hjärtan klappa och ögonen tåras.

Det kan icke med penna och ännu omöjligare med torra trycksvärtan beskrivas, hur det känns, när svenska flaggan vajar härute på redde och vi om några ögonblick få möta hemlandsbor.

Det är grosshandlar William Olssons yacht *Hesper* med lektor Gallander från Örebro och kapten Holmberg, Dalarö.

Vi mötas och hälsa, språka och tala om hvarandra och på en gång, fråga och undra och äro om några ögonblick oerhördt bekanta.

— — Pingstdagen hade vi våra svenska vänner i kyrkan och "aldrig", förklarade lektor Gallander, "har jag hört en så härlig kraftig och ren sång utom i Leksands kyrka."

En ångare hitförde en skara lustresande från Riga, som ställt upp sina kameror utanför kyrkdörren.

Men de runöiska kvinnorna hölde sig stolt och värdigt i sina hvita weipor och skredo främlingarna förbi, utan att bevärdiga dem med en blick.

Denna fotografering utanför kyrkdörren är för dem ett ovärdigt och opassande tilltag.

Klockan 1 samlades folket ånyo på pastoratets gård för att mottaga en hälsning från Sverige. Ett sorl af undran. Hvilken hälsning kan det vara?

Lektor Gallander stiger upp på trappan och ser ett ögonblick tyst ut öfver den täta skaran af gråa män med blottade hufvuden, grupper af gamla kvinnor, mödrar med små barn på armarna, flockar af unga flickor likt buketter af lysande röda tulpaner.

Och så talade han, varmt och innerligt, fosterländskt och broderligt, om huru Sverige fordom förgätit sina landsmän i främmande land, men hurusom vår nationalkänsla nu vaknat, och vi längta att med kärlekens band förena de våra med oss, samt huru denna kärlek på ett gripande sätt gett sig uttryck just i den hälsning, han nu vore sänd att framföra.

Unga flickor hade arbetat och sytt på alla lediga stunder, sålt hvad de arbetat och småningom för det lilla fattiga Runös nya kyrkobyggnad hopsamlat 900 kronor

Denna gåfva följdes af nedanstående textade adress:

Härmed öfversändes från Sverige ett litet byggnadsbidrag till den nya kyrkan, med kärlek insamladt af Runöfolket, våra kära stamförvanter, af flickor i Anna Sandströms skola i Stockholm, Karlavägen 1 A 5 juni 1908.

En kämpagestalt stiger fram ur männernas hop och tackar Sverige med naturbarnets osökta språk, direkt ur hjärtat framsprunget. Jag minns särskildt bland annat de orden: "Vi äro icke värda all den kärlek Sverige gifver oss, hälsa Sverige, tacka Sverige, jag kan icke tillfyllest tacka."

Omedelbart därefter sjöngs Vårt land af hela ungdomsskaran unisont.

Så framträdde åter en af Runö ädlaste och mest begåfvade män, Thomas Lorentz, med ett formfulländadt äkta svenskt tal, minnande om forna tider.

Stämningen blir nu fri och glad. Hälsningar och handslag. Fotografering af oss alla.

En kvinna tager af sitt brokiga lifstykke och vill sända till en af flickorna.

Hastigt glesna kvinnoleden, alla springa hem för att söka gåfvor, och kärleksfulla händer packa en stor låda full med mössor och dukar,

4711 Eau de Cologne

har för sin öfverträffade välukt funnit större spridning än något annat märke, därför också de otaliga efterapningarna, som på långt när icke kunna jämföras med 4711.

VILL NI HA
garanti för en ren och oförfalskad naturaft, använd då utslutande A.-B. LINGONS tillverkningar.

KÖKSALMANACK
Redigerad af ELISABETH ÖSTMAN
Inneh. af Elisabeth Östmans Husmoderskurs i Stockholm.

ONSDAG. Frukost: Smörgåsbord; bräckt skinka med ris; mjölk; kaffe eller te. Middag: Boeuf à la mode med potatis och pressgurka; rabarberkräm med mjölk.

VÅRGÅRDA
(Kungl. Hofleverantör)
HAFREGRYN • HAFREMJÖL
Vid beredningen bortslipad icke — såsom ofta sker för att gifva grynen hvitare färg — den gulaktiga, näringsrika proteinhinnan.

ilägges och stekes vackert gulbrun på båda sidor.
Den lägges på gräppapper så att flöttyren får afrinna, upplägges på varmt serveringsfat och garneras med persilja och citronskivor eller kokt potatis.

SOLO-KAFFE
från
A.-B. Malmö Kaffekompani.
H. M. Konungens Hofleverantör.
Magnetskt förädladt enligt svenskt patentet n:o 20016 är
det bästa, renaste och drygaste
JAVA-KAFFE
som finnes i marknaden och säljes i femton olika Javablandningar i rikets förnämsta Kaffe- och Speceriarfärer.

stjälpes på runt fat och serveras genast till soppan.
Plättar (f. 6 pers.). 3 kkp. mjöl, 1/2 tsk. salt, 2-3 ägg, 1 1/2 lit. gräddmjölk, 2 msk. skiradt smör (40 gr.).

ANNONSER skola vara inlämnade till Expeditionen senast fredag för att kunna införas i följande veckas nummer.

LEDIGA PLATSER
Lärarinnor.
Vid Sefle Samskola finnes till hösten fast plats för tvänne lärarinnor. Kompetens: häst högre lärarinneseminarium. Begynnelselön 1,200 à 1,300 kr.

Husmoder och skolkökslärlarinna.
Vid Hammenhögskolan i sydöstra Skåne är ledig platsen såsom husmoder för elevhushållet och hufvudlärarinna vid Husmodersskolan (3 mån: kurs). Kompetens: Afgångsbetyg från Ateneum, Fackskolan i Uppsala eller därmed jämförlig kurs.

Tvättförestånderska,
fullt kunnig i hvad till skötseln af en maskintvättinrättning hörer, får plats vid UMEA LASARETT den 1 instundande augusti. Till tjänsten hör att delta i, leda och öfvervaka arbetet inom tvättinrättningen samt att handhafva linneförrådet.

Hylins öfverfettade Barntvål
besitter dessa egenskaper, och den har därigenom blifvit oundgänglig för barnkammaren.
Hylin & Co, Fabr. Aktiebolag,
Kungl. Hofleverantör,
Stockholm.

PLATSSÖKANDE
ELEMENTARBILDAD småskollärarinna, med två-årig undervisningsvana, söker plats. Svar till 2 September, Nyköping p. r.

Vid Solvestborgs 5-kl. samskola
är för inst. läsår lärarinneplats ledig. Ämnen: Matematik kl. 2-5, naturlära (botanik, zoologi, fysik, kemi) kl. 1-5, geografi kl. 4-5. Lärokurser enligt realskolestadgan.